

**VLAAMSE
GEMEENSCHAPSCOMMISSIE

DE RAAD**

ZITTING 2025-2026

Nr. 12

INTEGRAAL VERSLAG

Vergadering van vrijdag 10 juli 2026

Ochtendvergadering

INHOUD

BERICHT VAN VERHINDERING	4
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	4
PERSONEELSTATUUT VAN DE PERMANENTE DIENSTEN VAN DE RAAD	
Voorstel tot invoering van diverse wijzigingen aan het Personeelsstatuut van de Permanente Diensten van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie	
Stemmingen	4
BEGROTINGSSTUKKEN VAN DE RAAD (R.v.O., art. 53 en 54)	
Rekening voor het dienstjaar 2025 van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en Rekening van het Reservefonds – Stuk 9B (2025-2026) – Nr.1	
Stemmingen	5

ONTWERP VAN VERORDENING (R.v.O., art. 41, 42, 43 en 52)

- Ontwerp van verordening tot vaststelling van de rekening voor het dienstjaar 2025 – Stuk 7 (2025-2026) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking 6
Sprekers: Sven Gatz, verslaggever – Najima El Arbaoui – Stijn Bex – Jan Busselen – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter

Stemmingen 9

VOORSTEL TOT WIJZIGING VAN HET REGLEMENT (R.v.O., art. 72) 9

Voorstel tot diverse wijzigingen van het Reglement van Orde van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie – van de heer Benjamin Dalle – Stuk 3A (2025-2026) – Nrs. 1, 2 en 3

Algemene bespreking 9
Sprekers: Pascal Smet, verslaggever – Mathias Vanden Borre – Stijn Bex – Najima El Arbaoui – Bob De Brabandere – Jan Busselen

Stemmingen 12

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59) 13

- van de heer Bob De Brabandere aan mevrouw Ans Persoons, collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport, Samenleven en Gemeenschapscentra, betreffende de organisatie van extreemlinkse evenementen in gemeenschapscentrum De Pianofabriek

Sprekers: Bob De Brabandere – Ans Persoons, collegelid

- van de heer Bob De Brabandere aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende de stand van zaken van de oprichting van een publiek raadpleegbaar subsidieregister voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie

Sprekers: Bob De Brabandere – Stijn Bex – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter

SAMENGEVOEGDE VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59, 6, B)..... 19

- vraag om uitleg de heer Fouad Ahidar aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid en aan de heer Dirk De Smedt, collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken, betreffende de sluiting van crèches en scholen tijdens de recente hittegolf

- vraag om uitleg van de heer Fouad Ahidar aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid en aan de heer Dirk De Smedt, collegelid bevoegd voor Onderwijs, Scholenbouw en Ambtenarenzaken, betreffende de rechtvaardige klimaatadaptatie van publieke gebouwen, met bijzondere aandacht voor scholen en kinderdagverblijven

Sprekers: Fouad Ahidar – Ilyas Mouani – Jan Busselen – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter – Dirk De Smedt, collegelid

VRAAG OM UITLEG (R.v.O., art. 59)	27
- van de heer Mathias Vanden Borre aan mevrouw Elke Van den Brandt, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Welzijn, Gezondheid, Gezin en Stedelijk beleid, betreffende het rapport van de vicegouverneur met betrekking tot de niet-naleving van de Bestuursstaalwet in de Brusselse gemeenten en de houding van het College tegenover de taalwetten <i>Sprekers: Mathias Vanden Borre – Elke Van den Brandt, collegevoorzitter</i>	
BIJLAGEN	32
TREFWOORDENREGISTER	33

12de vergadering

Vergadering van vrijdag 10 juli 2026

OCHTENDVERGADERING

De vergadering wordt om 9.06 uur geopend.

Voorzitter: de heer Benjamin Dalle

BERICHTEN VAN VERHINDERING

De voorzitter: Mevrouw Celia Groothedde is verontschuldigd.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: De vragen om uitleg van de heer Fouad Ahidar betreffende de sluiting van crèches en scholen tijdens de recente hittegolf en de rechtvaardige klimaatadaptatie van publieke gebouwen, met bijzondere aandacht voor scholen en kinderdagverblijven worden gekoppeld.

PERSONEELSTATUUT VAN DE PERMANENTE DIENSTEN VAN DE RAAD VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE (R.v.O., art. 71)

Voorstel tot invoering van diverse wijzigingen aan het personeelsstatuut van de permanente diensten van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie

De voorzitter: Het voorstel tot invoering van diverse wijzigingen gaat over een aantal technische aanpassingen als gevolg van de wijziging van de organisatiestructuur.

Stemmingen

- Het voorstel tot invoering van diverse wijzigingen aan het personeelsstatuut van de permanente diensten van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie wordt aangenomen met 11 stemmen voor.

Hebben ja gestemd: Fouad Ahidar, Imane Belguenani, Stijn Bex, Jan Busselen, Bob De Brabandere, Benjamin Dalle, Sven Gatz, Sonja Hoylaerts, Pascal Smet, Lotte Stoops, Mathias Vanden Borre

Begrotingsstukken van de Raad (R.v.O., art. 53 en 54)
Rekening voor het dienstjaar 2025 van de Raad van de Vlaamse
Gemeenschapscommissie en Rekening van het Reservefonds
Stuk 9B (2025-2026) – Nr. 1

Algemene bespreking

De voorzitter: Het verslag over dit agendapunt is uitgebracht door de heer Emile Luhahi.

Stemmingen

De Rekening van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor het dienstjaar 2025 wordt aangenomen met 12 stemmen voor en 1 onthouding.

Hebben ja gestemd: Fouad Ahidar, Imane Belguenani, Stijn Bex, Benjamin Dalle, Bob De Brabandere, Najima El Arbaoui, Sven Gatz, Sonja Hoylaerts, Ilyas Mouani, Pascal Smet, Lotte Stoops, Mathias Vanden Borre
Heeft zich onthouden: Jan Busselen

De Rekening van het Reservefonds van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor het dienstjaar 2025 wordt aangenomen met 12 stemmen voor en 1 onthouding.

Hebben ja gestemd: Fouad Ahidar, Imane Belguenani, Stijn Bex, Benjamin Dalle, Bob De Brabandere, Najima El Arbaoui, Sven Gatz, Sonja Hoylaerts, Ilyas Mouani, Pascal Smet, Lotte Stoops, Mathias Vanden Borre
Heeft zich onthouden: Jan Busselen

De heer Jan Busselen (PVDA): Dit is natuurlijk geen beleidsnota. De Rekening geeft weer dat de voorziene middelen zorgvuldig werden beheerd, maar een overschot op zich is niet automatisch positief. Een belangrijk element zijn de niet-ingevulde vacatures. Een deel van het positieve resultaat komt voort uit persoonlijke en personeelsmiddelen die niet volledig werden benut.

De voorzitter: Mijnheer Busselen, het gaat hier over de Raad.

De heer Jan Busselen (PVDA): Jazeker. Ik denk dat een deel van de middelen overigens niet werd benut door onderbenutting bij de personeelsuitgaven. Dat klopt, toch?

Het brengt met zich mee dat sommige medewerkers extra taken moeten opnemen en bijkomende werkdruk ervaren.

Daarnaast stel ik vast dat het budget voor burgerparticipatie niet werd gebruikt. Dat is jammer, want participatie is voor een parlementaire instelling als deze natuurlijk belangrijk.

Een voorzien budget dat niet wordt ingezet, roept dan ook de vraag op of er voldoende ambitie en capaciteit was om de doelstellingen waar te maken. Aangezien het hier echter gaat om een vaststelling en niet om een beleidsnota, onthoud ik me bij de stemmingen.

- *De vergadering wordt geschorst om 9.14 uur.*
- *De vergadering hervat om 9.15 uur.*

Ontwerp van verordening (R.v.O., art. 52)
Ontwerp van verordening tot vaststelling van de rekening voor het dienstjaar 2025 –
Stuk 7 (2025-2026) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De heer Sven Gatz, verslaggever: Ik verwijs naar het schriftelijke verslag.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Ik wil de Diensten en de verslaggever bedanken voor hun uitstekend verslag dat adequaat heeft gerefereerd aan alle bijdragen. Ook ik verwijs dus graag naar dat verslag.

Mevrouw Najima El Arbaoui (Team Fouad Ahidar): We hebben in de commissievergadering sowieso al voor gestemd. In de plenaire vergadering zullen we dat ook doen. Team Fouad Ahidar zal de jaarrekening 2025 goedkeuren, niet omdat wij vinden dat alles perfect loopt, maar omdat de cijfers aantonen dat de VGC financieel stabiel blijft. Het beschikbare budgettaire resultaat bedraagt 207,8 miljoen euro en de autofinancieringsmarge bedraagt 41,8 miljoen euro. Dat is belangrijk, zeker in een periode waarin de noden in Brussel bijzonder groot zijn.

Tegelijk moeten we eerlijk zijn. Dat positieve resultaat is geen vrij inzetbare pot geld. Een groot deel is bestemd voor toekomstige verbintenissen, investeringen en middelen die later wel degelijk moeten worden uitbetaald. Net daarom is deze politieke vraag belangrijk: worden die middelen snel genoeg uitgevoerd en komen ze zichtbaar genoeg terecht bij de Brusselaars, gezinnen, kinderen, jongeren, scholen, verenigingen en lokale partners?

Voor ons is gezond financieel beheer nooit een doel op zich. Middelen moeten niet enkel correct worden geboekt, ze moeten ook leiden tot concrete vooruitgang op het terrein. Het terrein is superbelangrijk, maar de VGC doet wel haar best. Team Fouad Ahidar zal kritisch blijven, vooral voor thema's die rechtstreeks raken aan kinderen, jongeren en welzijn, participatie, mentale gezondheid, schooluitval, veilige schoolomgeving en armoedebestrijding. Mijn fractie verwacht meer dan goede intenties.

Een beleid dat sociaal wil zijn, moet dat tonen in zijn budgetten. Een beleid dat efficiënt wil zijn, moet niet alleen plannen maken, maar die ook uitvoeren. Vanuit die pragmatische en ondernemende blik kijken wij naar deze jaarrekening. In welke middelen wordt voorzien? Welke projecten zijn effectief gerealiseerd en welke impact hebben ze gehad op het terrein?

We zien bijvoorbeeld dat participatie van kinderen en jongeren als prioritair wordt beschouwd. Dat steunen wij volledig, maar dan moet die prioriteit ook voldoende middelen, bereik en opvolging krijgen. Participatie mag niet beperkt blijven tot de jongeren die de weg naar de VGC al kennen. We moeten net die kinderen en jongeren bereiken die er vandaag te weinig over hebben gehoord.

Ook inzake welzijn en veiligheid van kinderen missen wij scherpste. Pesten, mentale druk, schooluitval en sociale kwetsbaarheid zijn geen randverschijnselen. Het zijn dagelijkse realiteiten voor veel Brusselse gezinnen. Als we zeggen dat gelijke kansen centraal staan, dan moeten die thema's ook duidelijk zichtbaar zijn in de uitvoering en in de middelen.

Om deze redenen stemmen wij vandaag voor, maar met een duidelijke boodschap voor het College. Financiële stabiliteit moet worden omgezet in sociale daadkracht. Minder onderbenutting, meer uitvoering. Minder algemene doelstelling, maar meetbare impact met *key performance indicators*. Minder afstand tussen cijfers en terrein. De Brusselaar heeft geen boodschap aan middelen die blijven hangen in tabellen. Ouderen, jongeren, verenigingen, scholen en lokale organisaties hebben nood aan een beleid dat werkt, snel genoeg wordt uitgevoerd en voelbaar is in hun dagelijks leven.

Met die kritische, maar constructieve houding zal de Team Fouad Ahidar-fractie de jaarrekening 2025 goedkeuren.

De heer Sven Gatz (Anders.): Ik wil nog even terugkomen op de antwoorden op mijn vraag in de bevoegde commissie om een en ander in perspectief te plaatsen voor de collega's die er niet bij waren en het verslag niet zouden hebben gelezen. Wat volgens mij uiteraard volstrekt ondenkbaar is.

Ik had gevraagd naar de uitvoeringspercentages van de begroting omdat we die ook onder het vorige begrotingssysteem altijd kregen. Ze vormen een nuttig kompas om de uitvoering van het beleid te beoordelen. Dank voor het antwoord, want de cijfers zijn bijzonder duidelijk.

Enerzijds kunnen we betreuren, zoals mevrouw Najima El Arbaoui ook gedeeltelijk heeft aangegeven, dat er onvoldoende beleid kon worden gevoerd en dat er geen nieuw beleid is ontwikkeld. Dat klopt en is uiteraard eigen aan een periode van lopende zaken. Gelukkig zijn we daar inmiddels uit.

Anderzijds liggen de uitvoeringspercentages over de hele lijn hoger dan ik had verwacht. Uit ervaring kan men stellen dat een normaal uitvoeringspercentage van een begroting tussen 97 en 100 % ligt. Een percentage van 95 % is nog net voldoende. Onder 93 % kan er een probleem zijn, omdat er dan veel plannen zijn gemaakt die niet konden worden uitgevoerd. We stellen vast dat de uitvoeringspercentages soms rond 93 % en soms rond 90 % liggen. Ik had verwacht dat het voor het College tijdens de periode van lopende zaken moeilijker zou zijn om middelen uit te geven en dus beleid te voeren. Al bij al is dat toch behoorlijk goed gelukt. Dat is geen pleidooi voor lopende zaken, maar wel een relativering.

Bij de investeringen is de uitvoering wel blijven steken. Uit de tabel blijkt dat het uitvoeringspercentage daar tot 59 % is gedaald. Dat is belangrijk. De gewone werking blijft nog enige tijd doorgaan, maar de investeringen dalen met ongeveer 30 tot 40 %. Dat is uiteraard geen goede zaak.

Dank voor deze heldere cijfers. We moeten die uitvoeringspercentages nu opnieuw opkrikken, niet als doel op zich, maar om nieuw en goed beleid te kunnen voeren voor de Brusselaars en in het bijzonder voor de Nederlandstalige Brusselaars.

De heer Stijn Bex (Groen): Aansluitend bij de tussenkomst van collega Sven Gatz meen ik dat we in een moeilijk jaar van lopende zaken een College hebben gezien dat ervoor heeft gezorgd dat de VGC haar werk kon blijven doen. Er is inderdaad een inhaaloperatie nodig op het vlak van investeringen, maar in algemene zin kunnen we stellen dat het College tijdens de periode van lopende zaken zijn huishouden op orde heeft gehouden.

Uiteraard kijken wij uit naar de nieuwe initiatieven die nu kunnen worden genomen, aangezien er opnieuw een College met volheid van bevoegdheid is. De balans van de periode van lopende zaken is evenwel duidelijk: gezonde financiën ten dienste van de Brusselaars die ze het meest nodig hebben.

Wij zullen deze jaarrekening dan ook goedkeuren. Tot slot willen we de Administratie en de Diensten nogmaals bedanken voor het geleverde werk.

De heer Jan Busselen (PVDA): Deze jaarrekening toont aan dat de VGC financieel gezond is. De wettelijke evenwichtsvoorwaarden worden gehaald en de middelen worden zorgvuldig beheerd. Dat is positief, maar het neemt niet alle vragen weg.

Een jaarrekening is niet alleen een financieel document. Ze toont ook in welke mate de beschikbare middelen daadwerkelijk worden ingezet om maatschappelijke noden aan te pakken. Zoals alle collega's weten, staat Brussel vandaag voor grote uitdagingen. Er zijn nog altijd wachtlijsten in de kinderopvang. Scholen en jeugdorganisaties staan onder druk en sport- en welzijnsorganisaties moeten steeds meer doen met minder middelen.

Tegen die achtergrond stellen wij vast dat een aantal geplande middelen niet werd benut. Dat is ongetwijfeld deels te verklaren door de situatie van lopende zaken, maar het blijft belangrijk om na te gaan welke impact dat heeft gehad op de uitvoering van het beleid en op de Brusselaars die op die investeringen en ondersteuning wachten.

De personeelsuitgaven zijn door de loonindexering gestegen, wat uiteraard positief is, maar niet alle personeelskaders zijn ingevuld. Ook dat heeft een impact op de werking van de diensten en op de werkdruk op het terrein.

Deze jaarrekening toont aan dat financiële gezondheid op zich geen doel mag zijn. Het gecumuleerde budget, waarnaar al werd verwezen, bedraagt vandaag 207,8 miljoen euro. Dat is geen klein overschot, maar een aanzienlijk bedrag. Na aftrek van de bestemde gelden blijft nog 107 miljoen euro over. Een overschot dat jaar na jaar groeit en niet langer om enkele honderdduizenden euro's gaat, roept vragen op. In 2023 bedroeg het 162 miljoen euro, in 2024 183 miljoen euro en in 2025 207,8 miljoen euro. Dat zijn middelen die vandaag niet worden ingezet voor dringende noden, maar in bestemde fondsen worden geparkeerd.

Ik vraag mij dan ook af hoe die beschikbare middelen doelgerichter kunnen worden ingezet om de sociale uitdagingen aan te pakken. Om die reden zal ik mij bij de stemming onthouden.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Dank u voor uw vragen en opmerkingen en voor het werk dat hierover al in de bevoegde commissie is verricht.

Wat de vraag betreft of het overschot kan worden uitgegeven, wil ik benadrukken dat dit niet zomaar mogelijk is. Een groot deel bestaat uit bestemde gelden en investeringsmiddelen. Het gaat ook om verschillen in timing tussen de ontvangst en de uitgave van middelen, omdat projecten pas volgend jaar of later zullen worden gerealiseerd en daarvoor al budgetten werden uitgetrokken. Het betreft dus verplichtingen die we al zijn aangegaan, en geen spaarpot waarover we vrij kunnen beschikken.

Het gecumuleerde budgettaire resultaat na aftrek van de bestemde gelden bedraagt 107 miljoen euro, tegenover 53 miljoen euro in het budget voor 2025. Dat bedrag omvat

verschillende elementen, waaronder investeringsmiddelen, een marge om schommelingen in de ontvangsten op te vangen en een aantal voorafnames op het resultaat van 2025.

Er zijn dus al heel wat maatregelen en toekomstige uitgaven aan gekoppeld. Het gaat niet om middelen die vrij kunnen worden ingezet, omdat ze al een bestemming voor de toekomst hebben.

- De algemene bespreking is gesloten.

Stemmingen

Het enige artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen.

Het ontwerp van verordening tot vaststelling van de rekening voor het dienstjaar 2025 wordt aangenomen met 13 stemmen voor en 1 onthouding.

Hebben ja gestemd: Fouad Ahidar, Imane Belguenani, Stijn Bex, Bob De Brabandere, Najima El Arbaoui, Sven Gatz, Sonja Hoylaerts, Ilyas Mouani, Pascal Smet, Lotte Stoops, Mathias Vanden Borre, Gilles Verstraeten, Benjamin Dalle
Heeft zich onthouden: Jan Busselen

VOORSTEL TOT WIJZIGING VAN HET REGLEMENT (R.v.O., art. 72)

Voorstel tot diverse wijzigingen van het Reglement van Orde van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie - Stuk 3A (2025-2026) - Nrs. 1, 2 en 3

De heer Pascal Smet (Vooruit.brussels), verslaggever: Ik verwijs naar het schriftelijk verslag.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Ik zal de hele discussie die we hebben gevoerd in de bevoegde commissie niet herhalen. Ik verwijs daarvoor naar het schriftelijke verslag, maar ik geef toch nog een element waarom de N-VA-fractie zich onthouden heeft in de commissie en dat ook zal doen in de plenaire vergadering. Naast de argumenten die ik heb aangehaald in commissie, is de conclusie die we trekken uit die hervorming van het Bureau en het Uitgebreid Bureau dat de kleinere fracties daarvan het voordeel hebben. Het signaal dat daarmee wordt gestuurd is dat de politieke versnippering die de Raad kenmerkt, op die manier wordt bestendigd in de nieuwe samenstelling van het Bureau en het Uitgebreid Bureau. Dat betreuren wij. Het is de gewoonte in alle parlementaire assemblees, dat staat ook in de Bijzondere Brusselwet, dat de politieke krachtverhoudingen weerspiegeld worden, ook in het Bureau en het Uitgebreid Bureau. Dat principe komt hier toch wel gevaarlijk op de helling te staan. Uitsluitend de kleine fracties varen daar wel bij. Wij steunen dat principe niet. Daarom zal de N-VA-fractie zich onthouden bij de stemming.

De heer Stijn Bex (Groen): Ik verwijs in eerste instantie naar het verslag van de werkzaamheden in de commissie. Daar hebben we inderdaad al een aantal elementen uitvoerig behandeld. Mijnheer Mathias Vanden Borre, ik heb dit ook in de commissie gezegd: we hebben vooral gestreefd naar meer efficiëntie en dus besparingen. Ik denk dat daar weinig mensen tegen zijn, ook uw fractie niet. Maar we hebben er tegelijkertijd wel voor willen

zorgen dat de rechten en de belangen van de kleinere fracties en van de oppositie worden gegarandeerd. Het is logisch en ook maar democratisch dat in een parlement dat door haar samenstelling - we zijn maar met 17 leden - sowieso wel altijd een aantal kleinere fracties telt, ook wordt rekening gehouden met de belangen van de kleinere fracties. Ik heb u het voorbeeld gegeven.

U hebt zelf gezegd in de commissie dat we de drempel van 10 % zouden kunnen hanteren om tot het Bureau te kunnen toetreden. Dat wil zeggen dat enkel partijen met minstens twee zetels deel zouden uitmaken van het Bureau. Dat zou geen goede zaak zijn om deze assemblee op een efficiënte manier te besturen. We moeten ook de fracties met een lid de mogelijkheid geven om mee aan tafel te zitten. Door het gewogen stempercentage en door de functie van ondervoorzitter blijft er nog altijd een mogelijkheid om ook de wet van het getal te laten spelen. We hebben daar een gezond evenwicht gevonden. Dit is echt een goede vereenvoudiging die zich echt opdrong. Dat twee instanties naast elkaar, het Bureau en het Uitgebreid Bureau, waar 16 van de 17 parlementsleden om de twee weken vergaderen over de agenda van deze Raad, lijkt mij geen efficiënte manier van werken. Ik denk dat dat nu een verbetering is.

Ik kom nog even terug op de discussie die we hebben gehad over de Beleidsverklaring bij het begin van het werkjaar. De nota van de Diensten bevestigde de vraag of door de Meerjarenplanning en het debat dat daardoor sowieso op het jaareinde plaatsvindt, die Beleidsverklaring bij het begin van het jaar nog veel toegevoegde waarde heeft. Het heeft natuurlijk een zekere symbolische waarde. We hebben daarover geen consensus gevonden, maar ik denk dat de nota van de Diensten het toch wel duidelijk maakte. Ik wil hier meteen aankondigen, zodat er daarover ook geen misverstanden bestaan, dat het echte debat over de beleidsintenties van het College in november zal plaatsvinden. We mogen dus weliswaar een enthousiaste collegevoorzitter verwachten na de terugkeer uit de vakantie, maar het zware politieke debat zal zich veeleer in november afspelen. Het was misschien beter geweest dat we die aanpassing ook hadden kunnen doen, maar omdat wij naar consensus streven, beste collegeleden, hebben wij dat voorlopig niet gedaan.

Mevrouw Najima El Arbaoui (Team Fouad Ahidar): Als oppositiepartij zal de fractie van Team Fouad Ahidar dit voorstel tot wijziging van het Reglement van Orde steunen. We willen altijd positief kijken naar iets wat de goede richting uitgaat. In een kleine assemblée zoals de Raad is het logisch dat we durven kijken naar een eenvoudiger, efficiëntere werking.

Een samenvoeging van het Bureau en het Uitgebreid Bureau kan zorgen voor minder vergaderstructuren, meer duidelijkheid en een snellere besluitvorming, zeker met 17 leden. Ook als oppositie zijn wij niet tegen efficiëntie, integendeel. Instellingen moeten helder, sober en doelgericht werken. Brusselaars verwachten van raadsleden dat ze hun energie niet verliezen in structuren, maar gebruiken voor inhoud, controle en resultaten.

Tegelijk willen wij een duidelijke waarschuwing meegeven. Efficiëntie mag nooit betekenen dat het debat smaller mag worden. Een kleiner bestuursorgaan mag niet leiden tot minder transparantie, minder tegenspraak of minder ruimte voor kleine fracties. Het gewogen stemrecht bewaart formeel de politieke verhoudingen, maar democratie is meer dan stemmen tellen. Democratie is ook overleg, informatie delen, luisteren naar minderheidsstemmen en beslissingen voldoende verantwoorden. Zeker in kleine assemblys is dat essentieel.

Voor Team Fouad Ahidar is dit dus een positief stemadvies, maar geen blanco cheque. We zullen erop toezien dat het nieuwe Bureau inclusief werkt, dat de oppositie correct betrokken blijft en dat de administratieve vereenvoudiging niet ten koste gaat van politieke controle. Met die democratische werkzaamheid stemmen wij voor de voorliggende wijzigingen.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Collega Bex, ik wil nog twee elementen meegeven. U verwijst terecht naar een van de suggesties die ik heb gedaan, zowel binnen het Uitgebreid Bureau als in de Commissie voor het Reglement, namelijk het instellen van de drempel van 10 % om als fractie erkend te worden, wat natuurlijk een gevolg zal hebben voor het Bureau en het Uitgebreid Bureau.

Ik heb ook een tweede suggestie gedaan, namelijk dat we het Bureau zouden kunnen reduceren van acht naar vijf personen. Dat zou natuurlijk ook politieke gevolgen hebben, maar ook besparingsgevolgen en dergelijke meer. Naar mijn bescheiden mening is die optie nooit onderzocht geweest. De meerderheid heeft dit voorstel gedaan en daarover zal er nu gestemd worden. Dat is natuurlijk het recht. Het reglement zal gewijzigd worden. Maar wij gaan principieel niet akkoord met het resultaat en de manier waarop het Uitgebreid Bureau zal vormgegeven worden. We zullen dan zien, om het met die veelgebruikte boutade te zeggen, hoe het in deze legislatuur verder gaat. Maar de N-VA is daar toch ongerust over.

Het tweede element is dat u ook verwijst naar de samenvoeging van het Meerjarenplan en het debat met de Beleidsverklaring bij de openingszitting. Ook daar hebben wij vastgehouden aan het huidige systeem dat de nodige flexibiliteit toelaat. Het staat ook in de nota dat het College ook kan aangeven hoe het die timing ziet. Als er op voorhand een correcte afspraak wordt gemaakt met de Raad, hoeft dat niet dubbelop te zijn.

Ik denk dat de komende jaren zullen uitwijzen hoe het Meerjarenplan en de Beleidsverklaring toch nog op dezelfde dag kunnen plaatsvinden. Het hoeft niet, maar het kan wel. Wij vinden het belangrijk dat het College zich geregeld verantwoordt tegenover de Raad en dat we op dat moment kunnen debatteren over de inhoud. De openingszitting in september is daarvoor een belangrijk moment. Indien we nadien met meer concrete cijfers het debat moeten hernemen, dan is dat niet noodzakelijk dubbelop. Het kan een moment zijn waarop de Raad het debat kan voeren en op de inhoud kan wegen. Dat is essentieel.

De collegevoorzitter verklaarde dat het nieuwe College voor de zomer met een aanpassing van het Meerjarenplan zou komen. Ik heb die vraag uitdrukkelijk gesteld in de commissie. Er werd geantwoord dat het lopende Meerjarenplan zou worden aangepast, maar ik stel vast dat dit niet is gebeurd. Het huidige College werkt nog steeds verder op basis van het onaangepaste Meerjarenplan van het vorige College. Dit duurt intussen al een jaar. Het nieuwe College is dus niet minder dan een depannage van het vorige College. Het beleid wordt verdergezet. We kregen een Bestuursakkoord zonder budgettaire tabel. De cijfers ontbraken. We zijn nu vele maanden verder, maar hebben nog steeds geen cijfers gezien. Ik vind dat verontrustend. Verklaringen die in de Raad worden gedaan zijn blijkbaar op niets gebaseerd en men doet gewoon verder met vorige plannen. Het nieuwe College is de facto het verderzetten van het oude College.

De voorzitter: De discussie gaat natuurlijk over het reglement. Doordat we op dit punt niets wijzigen, zal op woensdag 23 september 2026 een toelichting worden gegeven door het College. Tijdens de daaropvolgende discussie kan dit aan bod komen.

De heer Bob De Brabandere (Vlaams Belang): Deze hervorming werd al uitgebreid besproken in het Uitgebreid Bureau. Ik juich maatregelen toe die zorgen voor meer efficiëntie en besparingen. De samensmelting van het Bureau en het Uitgebreid Bureau, die elkaar grotendeels overlappen, lijkt me een logische stap. Voor mij was het daarbij van belang dat bepaalde partijen niet zouden worden uitgesloten van een belangrijk deel van het politieke beslissingsproces. Die functie lag bij het Uitgebreid Bureau. Aan die bezorgdheid werd tegemoetgekomen door implementatie van het gewogen stemrecht, waardoor de politieke verhoudingen worden gerespecteerd.

Er is in Brussel versnippering aan Nederlandstalige kant, wat gevolgen heeft voor de werking van de Raad. Verkiezingen hebben al vaak aangetoond dat machtsverhoudingen op Brussels niveau relatief snel kunnen veranderen, zeker als het gaat over een klein parlement. Ik zal deze wijziging dan ook steunen. Het is een stap in de goede richting. Ook vanuit de oppositie moet dat kunnen worden gezegd.

De heer Jan Busselen (PVDA): Ik zal het voorstel tot wijziging van het Reglement van Orde ook steunen. We zijn een kleine assemblee, dus het samenvoegen van het Bureau en het Uitgebreid Bureau is logisch. Er is inderdaad een overlapping van activiteiten. Voor ons was belangrijk dat de samensmelting niet zou worden gebruikt als excuus om de democratische vertegenwoordiging te beperken. Dat gebeurt hier niet. Alle erkende fracties blijven vertegenwoordigd. Via het gewogen stemrecht zorgen we ervoor dat de politieke verhoudingen in de Raad worden gerespecteerd.

De samenstelling is een reflectie van de uitgebrachte stem door de Brusselaar. Mensen begrijpen niet waarom wij extra drempels zouden instellen, zoals sommige partijen wensen, om ervoor te zorgen dat die representatie niet plaatsvindt in het Bureau. Er is al een kiesdrempel van 5 % die antidemocratisch is. Om daar nog eens 10 % van te maken om deel te kunnen nemen aan dit nieuwe orgaan, lijkt me expliciet antidemocratisch. Ik ben blij dat we daarop niet zijn ingegaan. Deze hervorming is positief en leidt tot rationalisering en meer efficiëntie. Dat steunen wij.

- De bespreking is gesloten.

Stemming

De artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen.

Het voorstel tot diverse wijzigingen van het Reglement van Orde van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie wordt aangenomen met 13 stemmen bij 2 onthoudingen.

Hebben ja gestemd: Fouad Ahidar, Imane Belguenani, Stijn Bex, Jan Busselen, Benjamin Dalle, Bob De Brabandere, Najima El Arbaoui, Sven Gatz, Sonja Hoylaerts, Emile Luhahi, Ilyas Mouani, Pascal Smets, Lotte Stoops

Hebben zich onthouden: Mathias Vanden Borre, Gilles Verstraeten

De voorzitter: Bedankt om deze belangrijke stap te nemen. Vanaf de eerste vergadering van het Bureau na de zomer gaan we hiermee verder. Er is nog een Uitgebreid Bureau in de oude samenstelling. Nadien zullen we de werkzaamheden organiseren in de nieuwe structuur. Bedankt voor de goede samenwerking.

VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59)

Voorzitter: Mevrouw Najima El Arbaoui

De organisatie van extreemlinkse evenementen in gemeenschapscentrum De Pianofabriek

De heer Bob De Brabandere (Vlaams Belang): De voorbije maanden en jaren doken herhaaldelijk ernstige vragen op over de rol van gemeenschapscentrum De Pianofabriek in Sint-Gillis bij het huisvesten, faciliteren of ondersteunen van politiek en ideologisch geladen evenementen met een uitgesproken extreemlinkse inslag. In het Vlaams Parlement stelde mijn collega Dominiek Lootens-Stael hierover vorig jaar al een vraag aan Vlaams minister voor Brussel Cielte Van Achter. De aanleiding was toen dat De Pianofabriek in verband werd gebracht met een evenement van Samidoun, dat werd omschreven als geweldverheerlijkend en antisemitisch. In het antwoord op die vraag werd toen aangehaald dat er geen overkoepelend en transparant kader bestaat voor het gebruik van gemeenschapscentra in onze hoofdstad. De Vlaamse minister gaf daarbij aan in dialoog te willen gaan met de gemeenschapscentra en met de VGC om misbruik van door gemeenschapsgeld ondersteunde infrastructuur door extremistische of geweldpredikende organisaties tegen te gaan. Dat is een belangrijk uitgangspunt, maar ik vraag me af of de VGC zelf al stappen in die richting heeft gezet.

Die vraag dringt zich des te meer op nu het centrum van Brussel herhaaldelijk werd vernield door extreemlinkse groepen. Eén van de organisaties die in dat verband wordt genoemd, is La Gauche Anticapitaliste. Uit berichten op sociale media blijkt dat deze communistische organisatie de voorbije jaren zeer regelmatig gebruikmaakte van De Pianofabriek.

Wanneer men dat koppelt aan de eerdere discussie rond Samidoun en de organisatie van het zogenaamde Resistance Festival in en rond GC Pianofabriek, waarover ook redelijk wat controverse bestond, ontstaat toch een zorgwekkend beeld van een Vlaams gemeenschapscentrum dat, minstens in de perceptie, fungeert als een vaste infrastructuur voor Franstalig extreemlinks activisme.

De VGC moet nagaan of haar infrastructuur, personeel, communicatiekanalen, partnerschappen en symbolische steun uiteindelijk niet bijdragen aan de normalisering van dat soort gewelddadig activisme. Daarom is het noodzakelijk dat de VGC duidelijkheid schept over het kader, de screening, de verantwoordelijkheid, de sanctiemogelijkheden en de afdwinging van het Vlaamse en pluralistische karakter van haar gemeenschapscentra, en in het bijzonder van GC Pianofabriek.

Heeft het College een volledig overzicht van alle activiteiten, vergaderingen, filmvertoningen en dies meer, die sinds 2020 in of via gemeenschapscentrum Pianofabriek werden georganiseerd door of in samenwerking met La Gauche anticapitaliste, Samidoun, United Screens for Palestine of aanverwante organisaties? Kunt u dat overzicht bezorgen met vermelding van de datum, de organisator, de aard van de activiteit, de gebruikte taal, de zaalhuurprijs, eventuele financiële bijdragen van het gemeenschapscentrum en eventuele VGC-middelen?

Welke voorafgaande screening gebeurt er door GC Pianofabriek of door de VGC wanneer organisaties met een uitgesproken radicaal profiel gebruik willen maken van de infrastructuur van een gemeenschapscentrum?

Acht u het aanvaardbaar dat een Vlaams gemeenschapscentrum herhaaldelijk wordt gebruikt door organisaties voor mobiliserende of politiek-agitatorische activiteiten die rechtstreeks gericht zijn tegen de politie, overheid of democratische instellingen?

Hoe verhoudt de terbeschikkingstelling van de infrastructuur aan dergelijke organisaties zich tot de opdracht van de gemeenschapscentra inzake pluralisme, filosofische diversiteit, gemeenschapsvorming en het Vlaams-Nederlandstalige karakter?

In het convenant wordt duidelijk gesteld dat uiterlijk vertoon of kentekens met een politiek karakter, zoals slogans, afbeeldingen of logo's, in en rond het centrum verboden zijn. Hoe wordt die bepaling concreet gecontroleerd en afgedwongen? Geldt die bijvoorbeeld ook wanneer een activiteit in het centrum deel uitmaakt van een ruimer politiek festival op of rond de publieke ruimte naast het centrum?

Heeft de VGC na de eerdere controverse rond Samidoun, na het Resistance Festival en na de recente berichtgeving over La Gauche anticapitaliste extra overleg gehad met GC Pianofabriek, de andere gemeenschapscentra, eventueel de gemeente Sint-Gillis, de politie of andere bevoegde instanties?

Welke concrete stappen heeft het College sinds de eerder aangekondigde dialoog met de gemeenschapscentra en de Vlaamse overheid gezet om te komen tot een transparant, overkoepelend kader voor het gebruik van gemeenschapscentra voor politieke of ideologische doeleinden?

Beschikt de VGC over sanctiemogelijkheden wanneer een gemeenschapscentrum of een gebruiker de bepalingen schendt? Zo ja, welke sancties zijn mogelijk en werden die ooit toegepast?

Hoe zal het College garanderen dat de Brusselse gemeenschapscentra daadwerkelijk pluralistische, Nederlandstalige en Vlaamse ontmoetingsplaatsen blijven, en niet evolueren tot logistieke draaischijven voor dit soort radicale, gewelddadige politieke bewegingen?

Collegelid Ans Persoons: Geachte heer De Brabandere, laat mij duidelijk zijn. In onze gemeenschapscentra is geen plaats voor extremisme. Integendeel, onze gemeenschapscentra zijn plekken die ontmoeting, dialoog, herkenning en verbinding creëren.

GC Pianofabriek heeft met geen enkele van de door u genoemde organisaties samengewerkt. Begin 2020 werd tweemaal een vergaderzaal gebruikt door La Gauche anticapitaliste. United Screens for Palestine is geen organisatie, maar een samenwerkingsproject van de 22 Brusselse gemeenschapscentra. Het is trouwens een mooi project, want dankzij een reeks filmvertoningen kunnen Brusselaars verschillende aspecten van de Palestijnse cultuur ontdekken. Verhalen van mensen met zowel alledaagse zorgen als grote dromen, mensen zoals u en ik. Een film is een geschikt medium om belangrijke gesprekken op gang te brengen en solidariteit tastbaar te maken.

Zoals alle gemeenschapscentra moet ook GC Pianofabriek het Cultuurpact naleven. Een gemeenschapscentrum mag dus geen zaalgebruikers discrimineren om ideologische, filosofische of politieke redenen. Zaalgebruik is uiteraard wel gebonden aan voorwaarden. Zo zijn uiterlijk vertoon of kentekens met een politiek karakter, zoals slogans, banners en vlaggen, in en rond de gemeenschapscentra verboden. Publicaties die worden ingezet ter promotie van activiteiten, mogen alleen naar het gemeenschapscentrum verwijzen als locatie.

Extremisme heeft geen plaats in de Brusselse gemeenschapscentra, noch linksextremisme, noch rechtsextremisme. Activisme met het oog op maatschappelijke, politieke of ecologische verandering is daarentegen wel welkom in de gemeenschapscentra. Het is een vorm van betrokkenheid die verder gaat dan alleen passief meedenken en die kan variëren van petitie tot allerlei soorten activiteiten. Uiteraard is alleen geweldloos activisme welkom in de gemeenschapscentra. Als sociaal-culturele organisaties mogen ook de gemeenschapscentra zelf deelnemen aan het maatschappelijke debat. Zo staat dat bevestigd in het VGC-bestuursakkoord.

Over uw vraag betreffende de bepaling rond uiterlijk vertoon of kentekens met een politiek karakter heb ik al gesproken. Die bepaling is ook opgenomen in de algemene voorwaarden waaraan zaalgebruikers van GC Pianofabriek gebonden zijn. GC Pianofabriek overloopt die afspraken ook mondeling met organisatoren van politieke activiteiten. De bepaling geldt eveneens voor activiteiten in het centrum die deel uitmaken van een groter geheel.

Het gemeenschapscentrum was geenszins betrokken bij de omstreden activiteit in het kader van het Resistance Festival. Het bestuur van de vzw GC Pianofabriek heeft die kwestie besproken en zich gedistantieerd van het verbeelde geweld. Naar aanleiding van het festival heeft extra overleg plaatsgevonden tussen de VGC en GC Pianofabriek. Tijdens dat overleg zijn de procedures en voorwaarden rond zaalgebruik opnieuw bekeken, zowel algemeen voor de gemeenschapscentra als specifiek voor GC Pianofabriek. De algemene voorwaarden werden naar aanleiding daarvan aangescherpt met een verbod op gewelddadig of discriminerend gedrag en taalgebruik. De VGC zal dat ook bij de geplande vernieuwing van de verordening en de convenanten verder opvolgen.

De VGC beschikt niet over eigen sanctiemogelijkheden, maar laat niet na om zelf juridische stappen te zetten of haar gemeenschapscentra juridisch te ondersteunen als er strafbare feiten werden gepleegd in haar gebouwen. Discriminatie, intimidatie, geweld, stalking, bedreigingen en ongewenst lichamelijk of seksueel gedrag zijn niet toegelaten en worden gemeld aan de bevoegde instanties en/of juridisch aangeklaagd.

De Brusselse gemeenschapscentra zijn brede, lokale en pluralistische instellingen, gericht op Nederlandstaligen en mensen die aansluiting zoeken bij de Vlaamse gemeenschap. Een verscheidenheid aan culturen, overtuigingen, meningen of maatschappelijke groeperingen, ook politieke, is er welkom op voorwaarde van vreedzaamheid.

Dat staat in de VGC-verordening over de gemeenschapscentra en in de convenanten met de vzw's. De gemeenschapscentra zijn daarvan doordrongen en bespreken de uitvoering in de praktijk ervan regelmatig met elkaar, met het oog op een gelijke behandeling van alle mogelijke strekkingen.

De gemeenschapscentra verlenen geen hand- en spandiensten aan extremistische en geweldverheerlijkende activiteiten. Ze verzetten zich net actief tegen iedere vorm van geweld

en tegen racisme, antisemitisme en moslimhaat. Zo is het strikte verbod op de verheerlijking van en/of tolerantie van geweld opgenomen in de voorwaarden voor zaalverhuur van gemeenschapscentrum Pianofabriek.

De conclusie is dat in een tijd waarin de polarisatie toeneemt, de centra een veilige plek bieden waar gesprek, ontmoeting en solidariteit centraal staan. Racisme, antisemitisme, moslimhaat en elke andere vorm van discriminatie hebben in onze centra geen plaats. *(Applaus)*

De heer Bob De Brabandere (Vlaams Belang): Ik ben blij dat u erkent dat de gemeenschapscentra in Brussel absoluut geen verlengstuk mogen worden van dat soort radicale actiegroepen en dat ze daarvoor ook geen logistieke uitvalsbasis mogen zijn.

Met alle respect, maar in GC Pianofabriek blijkt toch dat dat op een aantal momenten wel het geval is geweest. U stelt dat men daar niet samenwerkt met La Gauche anticapitaliste, maar tegelijkertijd erkent u wel dat men aan zaalverhuur heeft gedaan aan wat toch een gewelddadige organisatie is.

Het lijkt mij absoluut noodzakelijk dat het College ervoor zorgt dat de gemeenschapscentra doen wat ze moeten doen, namelijk Nederlandstalige en Vlaamse ontmoetingsplaatsen blijven.

Op een vraag van mijn collega in het Vlaams Parlement kondigde Vlaams minister Cielte Van Achter echter aan dat ze daarover in dialoog wilde gaan met de gemeenschapscentra, maar ook met de VGC. Ik vraag mij af of dat overleg heeft plaatsgevonden.

- Het incident is gesloten.

Oprichting van een publiek raadpleegbaar subsidieregister voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie

De heer Bob de Brabandere (Vlaams Belang): De transparantie over de aanwending van publieke middelen is geen bijkomstigheid maar een absolute noodzaak voor behoorlijk bestuur. Zeker voor een instelling als de Vlaamse Gemeenschapscommissie, die toch jaarlijks aanzienlijke middelen verdeelt via subsidies. Dan moet het voor burgers, raadsleden en organisaties op een eenvoudige manier duidelijk kunnen zijn wie subsidies ontvangt, voor welk doel, voor welk bedrag en op basis van welke beslissing. Ik heb namens Vlaams Belang dit thema de voorbije maanden reeds een aantal keer op de agenda gezet.

Eerst gebeurde dat via een voorstel van verordening, houdende de oprichting van een subsidieregister voor de VGC. Dat voorstel vertrok van een eenvoudig principe: wat nu al op Vlaams niveau mogelijk is, dat moet ook binnen de VGC kunnen.

Vlaanderen beschikt sinds 2021 over een subsidieregister, dat destijds in het Vlaams Parlement unaniem werd goedgekeurd. Alle partijen erkenden toen dat transparantie over subsidies geen luxe is, maar een democratische plicht. Binnen de Raad van de VGC bleek dat een aantal maanden geleden plots veel moeilijker. Mijn voorstel van verordening werd er weggestemd. Nochtans werd het principe fundamenteel niet betwist, in tegendeel zelfs, want

tijdens de bespreking van dat voorstel bleek dat iedereen het belang van een subsidieregister onderschreef.

Het College engageerde zich zelfs om verder werk te maken van een publiek toegankelijk subsidieregister, maar vroeg toen tijd en ruimte om dat op een doordachte manier te kunnen doen, rekening houdend met de technische mogelijkheden, de wettelijke kaders en de bestuurlijke werkelijkheid van de VGC. De bezwaren hadden dus vooral betrekking op de modaliteiten, de timing, de privacyregels, de historische gegevens en de vraag of eventueel een aansluiting bij het reeds bestaande Vlaamse register mogelijk was.

Om aan die bezwaren tegemoet te komen, diende ik nadien een voorstel van resolutie in, betreffende de gefaseerde oprichting van een publiek raadpleegbaar subsidieregister. Die tekst was net bedoeld om het principiële engagement van het College formeel vast te leggen, zonder het College in een onredelijk keurslijf te dwingen. De tekst verzoende in grote mate de opmerkingen die toen zowel door de meerderheid als door de oppositie werden geformuleerd. Maar toch bleek dat opnieuw een brug te ver en werd ook dat voorstel weggestemd.

Ik was wel gelukkig toen ik het voorstel uiteindelijk terugvond in het Bestuursakkoord. Dat is op zich een belangrijke bevestiging van wat wij al langer vragen. Alleen blijft een bestuursakkoord politiek en bestuurlijk iets vrijblijvender dan een verordening of een resolutie van deze Raad. Vandaag beschikt de Raad dus niet over een formeel aangenomen houvast om het College op een concrete timing en uitvoeringskeuzes aan te spreken. Vandaar mijn vragen naar een duidelijke stand van zaken. De vraag of er een subsidieregister moet komen, hoeft niet meer gesteld te worden aangezien die discussie politiek en inhoudelijk reeds is beslecht.

De vraag is vooral wanneer dat subsidieregister er komt, hoe zal het eruit zien, welke gegevens zullen erin worden opgenomen en hoe zal het College vermijden dat een duidelijke belofte opnieuw verzandt in goede intenties zonder concrete uitvoering.

Wat is de huidige stand van zaken betreffende de oprichting van een publiek raadpleegbaar subsidieregister of -databank voor de VGC?

Welke concrete stappen heeft het College sinds zijn installatie reeds gezet ter ontwikkeling van dit subsidieregister? Bestaat er intussen een plan met een timing, mijlpalen, verantwoordelijke diensten en een voorziene opleverdatum? Zo ja, kan het College dat toelichten?

Tegen wanneer wil het College een eerste publiek raadpleegbare versie van het VGC-subsidieregister online beschikbaar maken? Welke piste wordt momenteel onderzocht, een volledig eigen VGC-register of een aansluiting bij het bestaande Vlaamse subsidieregister, zoals gesuggereerd werd in eerdere besprekingen, een koppeling via bestaande VGC-systemen of een andere oplossing?

Welke gegevens zullen er minimaal in dat register worden opgenomen? De begunstigde, het bedrag, het doel, de beleidsdomeinen, de looptijd, de rechtsgrond, enzovoort?

Hoe zal het College omgaan met de eerder aangehaalde aandachtspunten inzake de AVG, de natuurlijke personen, de feitelijke verenigingen en de historische gegevens?

Vanaf welk jaar zullen toegekende subsidies raadpleegbaar zijn en wordt er ook een gefaseerde opname van historische subsidies voorzien?

Welke budgettaire, personeels- en ICT-middelen worden hiervoor voorzien?

Tot slot, hoe zal het College de Raad periodiek informeren over de voortgang zodat deze belofte uit het Bestuursakkoord niet vrijblijvend blijft?

De heer Stijn Bex (Groen): Ik denk dat heel veel partijen in deze Raad voorstander zijn van een subsidieregister. Ik heb hierover zelf in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement een voorstel ingediend, maar inderdaad niet in deze Raad. Dit omdat we het er reeds over eens waren, ook toen we de voorstellen van collega De Brabandere bespraken, dat regelgevend werk vanuit de Raad niet per se het adequate instrument hiervoor was. Het College was immers al initiatieven aan het nemen om dat subsidieregister op poten te zetten. De vragen die hier vandaag gesteld zijn, zijn pertinent, maar soms ook wel zeer gedetailleerd. Ik zou het dus begrijpen, indien er niet op al die vragen vandaag een antwoord zou komen. Maar het is wel nuttig om van het College te vernemen hoever het staat met de intenties om dat subsidieregister op te richten en in die zin sluit ik mij wel aan bij de vraag van collega Bob De Brabandere.

Collegevoorzitter Elke van den Brandt: Zoals de heer Stijn Bex het correct aanhaalde, maakt de oprichting van een publiek raadpleegbaar subsidieregister deel uit van het Bestuursakkoord en wordt het vertaald in het Strategisch Meerjarenplan 2027-2030.

We hebben de ambitie om in de loop van 2027 een eerste versie van een publiek raadpleegbaar subsidieregister beschikbaar te maken. De ontwikkeling van het subsidieregister kreeg binnen de IT-dienst van de VGC daarom de hoogste prioriteit. In februari 2026 startte de planfase tussen de data-technici en de coördinatoren van de cel Stedelijk Beleid en de dienst Communicatie, ICT en Media.

De VGC kiest voor de ontwikkeling van een eigen subsidieregister, opgebouwd op basis van bestaande VGC-systemen en -databronnen, dat zich zal enten op het datawarehouse-project rond financiële rapportering. Net als deze financiële rapporteringstool baseert het subsidieregister zich op de ontsluiting van data in New Horizon, een onderdeel van het financieel beheersysteem. De oprichting van het subsidieregister past zo binnen de bredere digitalisering en modernisering van de VGC-processen, waar ook het digitale subsidieloket Viktor deel van uitmaakt.

Er gaat heel veel aandacht naar de kwaliteit, correctheid en begrijpelijkheid van de weergegeven informatie. De gegevensbescherming staat hierbij centraal en net als in het Vlaams subsidieregister zullen er geen gegevens van natuurlijke personen in het register worden opgenomen. De *Data Protection Officer* ziet daarenboven nauw toe op een juridisch correcte verwerking van de gegevens.

De historiek van de gegevens zal maximaal teruggaan tot 2022, omdat dat het tijdstip is van de invoering van het BBC-systeem en van de bijbehorende software. Indien blijkt dat de kwaliteit van de gegevens in dat overgangsjaar 2022 te wensen overlaat, dan wordt 1 januari 2023 als startdatum naar voren geschoven.

Het project wordt uitgevoerd binnen de bestaande middelen en blijft dus budgettair neutraal. Het wordt uitgewerkt in nauw overleg tussen de IT-diensten en de Dienst Financiën,

Begroting en Aankoop. Afhankelijk van de uiteindelijke scope en de technische keuzes kan later worden bekeken of bijkomende middelen of externe ondersteuning toch nodig zouden zijn.

Qua timing geldt momenteel dat van juli tot en met november 2026 de Administratie een juridische en technische analyse van de data uitvoert en de architectuur van de webpagina uitwerkt. Van december 2026 tot februari 2027 zal de webpagina worden gebouwd en zullen uitgebreide tests worden uitgevoerd. In het voorjaar van 2027 zal het subsidieregister dan in productie worden genomen.

De heer Bob de Brabandere (Vlaams Belang): Ik geef toe dat mijn vragen misschien zeer gedetailleerd waren, want dat is nu eenmaal een onderwerp dat ik belangrijk vind. Ik juich alvast toe dat ik hier nu te horen krijg dat we in 2027 een subsidieregister kunnen verwachten. Ik vind dat zeer goed nieuws. Ik ben ook blij dat voor een keer de collega's van alle partijen het over iets met mij eens zijn.

De heer Stijn Bex (Groen): Ik heb nog nooit het licht van de zon ontkend en ik was ook niet van plan om dat vandaag te doen.

- Het incident is gesloten.

SAMENGEVOEGDE VRAGEN OM UITLEG (R.v.O., art. 59, 6, b)

Sluiting van crèches en scholen tijdens de recente hittegolf

De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar): De voorbije weken werd Brussel opnieuw geconfronteerd met extreme temperaturen. Temperaturen boven de 35 graden zorgden ervoor dat scholen en kinderdagverblijven noodgedwongen maatregelen moesten nemen.

De gevolgen lieten niet op zich wachten. In Etterbeek werden lessen opgeschort en vonden examens enkel in de voormiddag plaats, met noodopvang voor gezinnen die geen alternatief hadden. Ouders van kinderen in de gemeentelijke crèches werden gevraagd hun kinderen zoveel mogelijk thuis te houden, al bleef opvang beschikbaar. Bij Sint-Goedele sloten crèches zonder airconditioning uitzonderlijk vroeger, terwijl de GO!-crèches openbleven en werkten volgens een aangepast hitteplan.

Dat alles om een eenvoudige reden: een deel van onze onderwijs- en opvanginfrastructuur is onvoldoende bestand tegen extreme hitte.

Deze realiteit valt samen met de publicatie van het nieuwe UNICEF *Children's Climate Risk Report 2026*. Daarin wordt opnieuw benadrukt dat kinderen wereldwijd tot de meest kwetsbare groepen behoren bij extreme hitte. Stedelijke kinderen worden bovendien disproportioneel getroffen door het hitte-eilandeffect. Voor jonge kinderen tussen 0 tot 4 jaar zijn de risico's op uitdroging, oververhitting en acute gezondheidsproblemen aanzienlijk groter. Daarnaast stelt UNICEF vast dat de continuïteit van het onderwijs steeds vaker wordt bedreigd door klimaatgerelateerde verstoringen.

UNICEF roept landen en steden dan ook op om versneld te investeren in hittebestendige scholen en kinderopvangvoorzieningen. Extreme hitte is immers geen uitzondering meer, maar een structurele realiteit.

Wij erkennen dat uitzonderlijke hitte uitzonderlijke maatregelen vereist. Maar ad-hocbeslissingen - hoe noodzakelijk ook - kunnen geen structureel antwoord vormen.

Voor Team Fouad Ahidar is de fundamentele vraag hoe wij schoolgaande kinderen en de allerkleinsten in de kinderopvang kunnen beschermen tegen extreme hitte, zonder hun recht op kwaliteitsvol onderwijs en toegankelijke opvang in het gedrang te brengen.

In welke mate bestaat er vandaag een hitteplan voor de Nederlandstalige Brusselse scholen en kinderdagverblijven? Bestaat er een specifiek en verplicht kader voor de opvang van de allerkleinsten, rekening houdend met hun verhoogde gezondheidsrisico's?

Hoe wordt de uitvoering van deze maatregelen opgevolgd en ondersteund?

Werd er reeds een inventaris opgemaakt van scholen en kinderopvangvoorzieningen waarvan de infrastructuur onvoldoende hittebestendig is? Indien het antwoord op deze vraag positief is: wat zijn de eerste resultaten? Hoeveel scholen en crèches beschikken momenteel niet over voldoende koeling, ventilatie, schaduwvoorzieningen of groene buitenruimtes?

Wat is de budgetraming om onze onderwijs- en opvanginfrastructuur klimaatbestendig te maken? Bestaat er een meerjareninvesteringsplan voor dergelijke ingrepen? Binnen welke termijn kunnen de eerste structurele aanpassingen worden gerealiseerd?

Op welke wijze worden scholen en kinderdagverblijven meegenomen in de uitvoering van het lucht-, klimaat- en energieplan en het klimaatadaptatiebeleid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in het bijzonder met betrekking tot extreme hitte en de bescherming van kwetsbare groepen zoals kinderen?

De heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels): Mijn zoon gaat dit jaar voor het eerst naar het speelplein. Hij is blij en heel enthousiast. Het is echter ook heel warm. Activiteiten op een speelplein kunnen in dergelijke omstandigheden enkel leuk zijn als er waterspelen voorzien zijn en er schaduw met bomen is. Een hittegolf zoals die van eind juni heb ik echter nog nooit meegemaakt.

Ik vroeg me dan ook af wat er zou gebeuren als er zich nog eens een dergelijke extreme hittegolf zou voordoen. Ook vandaag en de komende dagen zal het weer warm worden. De zomer is nog lang niet voorbij. De Brusselse kinderen gaan echter ook deze zomer naar het speelplein.

Brussel is de warmste stad van het land. Dit schreef de krant *De Morgen* deze week. In het centrum van de stad is het gemiddeld 3 graden warmer dan in de rest van het land. 's Nachts is het zelfs 9 graden warmer dan op het platteland. De dichtstbevolkte wijken van Sint-Jans-Molenbeek, Sint-Gillis of Sint-Joost-ten-Node zijn 90 tot 100 % vol gebetonneerd. Je vindt er amper een park of wat koeling in je buurt. Kinderen op een speelplein of op een sportkamp met weinig schaduw zijn in deze omstandigheden extra kwetsbaar.

Deze hittegolven komen nu steeds vaker voor. Vroeger was er een hittegolf om de 3 jaar. Nu hebben we er bijna elk jaar een. Hoe gaan we om met een zomer die steeds warmer wordt?

Deze week verscheen in de krant *Het Laatste Nieuws* een voorbeeld dat werkt. De gemeente Pajottegem stelt namelijk het cafetaria van haar woonzorgcentrum open als koele ruimte voor wie thuis geen verkoeling vindt.

In de Brusselse Rand en Vlaanderen zien we ook kerken die op hete dagen worden opengesteld. Dit zijn laagdrempelige initiatieven die bovendien nog eens gratis zijn ook.

Ouderen die thuis de hitte alleen moeten trotseren en kinderen op een speelplein zonder schaduw zoeken hetzelfde: een plek die koel en voor iedereen open is. Laten we in Brussel hetzelfde doen. Laat ons zorgen voor een solidaire en leefbare stad.

Welke concrete stappen voorziet de VGC bij extreme hitte voor haar speelpleinen?

Is er een actieplan voor kinderen en animatoren bij hittedagen? Worden animatoren opgeleid voor hittezorg bij kinderen? Dit is een zeer belangrijk gegeven. Is er bijvoorbeeld aandacht voor wat ze moeten doen als de temperatuur oploopt of op welke wijze men een zonnslag herkent?

Kan de VGC, naar het voorbeeld van de Brusselse Rand en Koekelberg, bijkomende, geschikte locaties openstellen als koele ruimtes enerzijds voor de speelpleinwerking en anderzijds ook voor de kwetsbare Brusselse groepen die thuis geen verkoeling vinden? Welke locaties komen hiervoor in aanmerking?

De heer Jan Busselen (PVDA): Baby's en peuters zijn uiterst gevoelig voor hittegolven. Hun lichaam kan warmte minder goed reguleren. Ze zweten minder efficiënt en drogen veel sneller uit dan volwassenen. Een baby of een peuter in een kinderdagverblijf dat slecht geïsoleerd is of waar geen airco is, beleeft zijn dagen anders dan een baby in een kinderdagverblijf dat goed geïsoleerd is of welk voorzien is van airco.

Daarom zou ik, voor wat de VGC betreft, graag een beter zicht krijgen op het geheel. Hoeveel Nederlandstalige kinderdagverblijven beschikken vandaag over een actieve koeling zoals airco of andere performante koelsystemen? Heeft u hier cijfers over?

In hoeveel locaties is dit het geval? Ik begrijp dat u niet direct deze cijfers kunt verkrijgen. Mocht dit zo zijn zouden we die dan later kunnen ontvangen?

Airco is natuurlijk geen duurzame oplossing. Dit klopt natuurlijk als het de enige maatregel blijft. Voor baby's en peuters is het soms wel noodzakelijk om veilige binnentemperaturen te garanderen. Hoe maakt de VGC een dergelijke afweging? Zijn er richtlijnen over wanneer actieve koeling noodzakelijk wordt geacht? Zijn er temperaturen die bepalen wanneer een crèche al dan niet zou moeten sluiten?

Hoe wordt uw investeringsbeleid afgestemd op de hittegolven die alsmaar meer zullen voorkomen? Wordt hittebestendigheid en klimaatadaptatie vandaag systematisch meegenomen wanneer kinderdagverblijven en scholen worden gerenoveerd of nieuw worden gebouwd? Worden daarbij ook ontharding, extra groen, schaduw, zonnewering en passieve koeling standaard voorzien?

Collegevoorzitster Elke Van den Brandt: De hitte van de voorbije weken drukte ons opnieuw met de neus op de feiten. De impact van de klimaatverandering is groot. Zeker in een grootstad met veel beton, veel uitstoot en weinig verkoeling via bomen en water, voelde men dit dubbel zo hard.

In die context moeten we in extra oog hebben voor personen in kwetsbare situaties: ouderen, zwangere vrouwen, mensen met een zorgnood, mensen die op straat leven en zeker ook de allerkleinsten.

Wat kinderdagverblijven betreft, is het Agentschap Opgroeien bevoegd voor het erkennen, subsidiëren, vergunnen en controleren en handhaven van opvanglocaties.

Vanuit die rol deelt het agentschap Opgroeien tips, checklists en achtergrondinformatie om organisatoren van kinderopvang te ondersteunen tijdens warme periodes. Ook het Departement Zorg van de Vlaamse overheid organiseert gerichte informatie- en communicatiecampagnes naar burgers en sectoren rond hitte. Zo zette het de website www.warmedagen.be op.

De VGC wordt door het Agentschap Opgroeien op de hoogte gehouden van sluitingen van kinderdagverblijven door de hitte, maar heeft geen overzicht over het geheel. Kinderdagverblijven nemen natuurlijk ook andere maatregelen dan sluitingen: ze voeren bijvoorbeeld beperktere openingsuren in of schrappen specifieke activiteiten wanneer de situatie dat vereist.

Via het eigen investeringsbeleid kan de VGC wel inspelen op de grote nood die er is om de Brusselse kinderdagverblijven beter bestand te maken tegen grote hitte. De voorbije jaren werd er fors geïnvesteerd in duurzame en kwaliteitsvolle kinderdagverblijven, zowel op nieuwe locaties als door verbouwing van bestaande locaties, met prioriteit voor die wijken waar de dekkingsgraad van Nederlandstalige kinderopvang het laagst is.

Desondanks blijft de nood erg hoog. Nu het College weer over volle bevoegdheden beschikt, wordt er weer ingezet op extra investeringen. Daarbij ligt de focus op gebouwen die niet bestand zijn tegen grote hitte. Een van de zaken die worden bekeken, is de projectoproep rond investeringen en maatregelen rond hittebeheersing in de kinderdagverblijven en Huizen van het Kind. Op die manier ontstaat er een beter zicht op de reële lokale noden binnen de sector. Dat levert de VGC inzichten op om het toekomstige investeringsbeleid heel scherp af te stemmen op de praktijk.

Daarnaast ondersteunt de VGC de medewerkers van de Huizen van het Kind en kinderbegeleiders. Net als zovele anderen in cruciale functies hebben zij zich de voorbije weken staande moeten houden in ook voor hen moeilijke omstandigheden, in een sector waar de werkdruk al erg hoog is. In die zin past enkel onze allergrootste erkenning.

Wat de bijkomende vragen betreft, heeft de VGC inderdaad een hitteplan voor de speelpleinen, met verschillende kleurcodes naargelang van het hitteniveau. Het plan start met de basismaatregelen die altijd gelden: voldoende water, zonnebescherming, schaduwrijke activiteiten. Naarmate de temperaturen stijgen, gelden er extra maatregelen, zoals de afgelasting van intensieve activiteiten of meer spelen in bossen, parken en geschikte binnenruimtes, tot en met het schrappen alle buitenactiviteiten bij extreem hoge temperaturen.

Het plan is rondgestuurd naar alle hoofdanimatoren. Hoofdanimatoren en animatoren worden geregeld door de VGC aan de maatregelen herinnerd.

Naast alle preventieve maatregelen zijn de animatoren ook geïnformeerd over hoe ze signalen van oververhitting herkennen en wat ze moeten doen als kinderen symptomen van oververhitting vertonen. Hoofdanimatoren schenken ook specifieke aandacht aan kinderen met een medische problematiek of zorgnood of kinderen die medicatie moeten krijgen, en volgen die met extra aandacht op.

Gezond in Brussel verspreidde zonnebescherming en informatiepakketten over alle speelpleinen als ambassadeur van het initiatief 'Warme dagen' van het Vlaamse Departement Zorg. De Jeugddienst maakte pakketten voor de jeugdverenigingen, en ook bij Aximax geldt een hitteplan, waarin onder meer volgende maatregelen staan:

- ouders vragen hun kinderen zo nodig thuis te houden;
- de uurregeling aanpassen;
- opvang na de middag te beperken;
- bijzondere aandacht voor kinderen in een preciaire thuissituatie (in overleg met de ouders).

Ook bij minder extreme temperaturen gelden er maatregelen, zoals extra communicatie naar de ouders en standaard insmeren met zonnecrème.

Bij de Sportdienst moest helaas een activiteit om veiligheidsredenen geannuleerd worden: de senioren sport op donderdag. Daarnaast geldt er bijzondere waakzaamheid naar VGC-medewerkers die zich overdag veelvuldig moeten verplaatsen voor specifieke opdrachten. Ook de medewerkers van de gemeenschapscentra worden geïnformeerd over preventieve maatregelen en waakzaamheid bij evenementen. Zo nodig kunnen zij in het Administratiehuis op de Jacqmainlaan komen werken, waar er airco is.

Een mooi voorbeeld van gebouwen die extra worden opengesteld, is gemeenschapscentrum De Kriekelaar, dat zijn tuin openstelt voor de buurt.

Collegelid Dirk De Smedt: Wat de scholen betreft, krijgen veiligheid en welzijn absolute voorrang. Tegelijk moeten we erkennen dat het Brusselse onderwijspatrimonium divers is, maar ook vaak oud; structurele aanpassingen dringen zich op, maar die vragen nu eenmaal tijd en investeringen.

De scholen maken deel uit van een breder systeem rond hitte, met het Nationaal Ozon- en Hitteplan, het Vlaams Warmteactieplan en uiteraard de richtlijnen van het Departement Onderwijs. Die richtlijnen gaan concreet over voldoende drinken, fysieke inspanningen beperken, zorgen voor schaduw en verkoeling, buitenactiviteiten aanpassen, en extra aandacht voor de kwetsbaarste leerlingen.

Wanneer uit de eigen risicoanalyse van de school blijkt dat de veiligheid en de gezondheid niet langer kunnen worden gegarandeerd, kan een schoolbestuur autonoom tot sluiting overgaan. In dat geval moet uiteraard opvang worden georganiseerd voor leerlingen die niet thuis kunnen blijven.

De VGC volgt uiteraard de adviezen van de bevoegde federale en Vlaamse diensten en verspreidt actief relevante informatie wanneer dat nodig is.

Er bestaat vandaag geen centrale inventaris die de Nederlandstalige Brusselse scholen rangschikt volgens hun hittegevoeligheid. We hebben wel een goed beeld van de algemene staat van het patrimonium. In 2024 hield de VGC een rondvraag bij de scholen over hun gebouwen. Daaruit blijkt dat de helft van de schoolgebouwen dateert van voor 1970. Ongeveer 40 % heeft geen dakisolatie of dubbele beglazing, en slechts een op de vier schoolgebouwen beschikt over een ventilatiesysteem.

Dat bevestigt de vaststellingen op het terrein: een belangrijk deel van de schoolinfrastructuur is jammer genoeg onvoldoende aangepast aan extreme hitte en andere uitdagingen.

Daarop sluit het antwoord op de vraag van raadslid Fouad Ahidar aan over de investeringen en de noden. In 2024 maakte de VGC-administratie een inschatting van de kosten om het onderwijspatrimonium tegen 2040 energieneutraal te maken. Voor ongeveer 765.000 vierkante meter onderwijspatrimonium bedraagt de raming tussen 723 miljoen euro en 1,8 miljard euro tegen 2040, afhankelijk van de aanpak. Kortom, dat toont aan dat het hier niet gaat om een kleine, geïsoleerde ingreep, maar om een structurele investeringsopgave over meerdere jaren en met meerdere betrokken bestuursniveaus.

Er is geen apart investeringsprogramma dat uitsluitend gericht is op hittebestendige scholen. Klimaatadaptatie wordt meegenomen in de gewone investeringsprogramma's voor onderwijsinfrastructuur van de VGC en de Vlaamse Gemeenschap. De VGC zette de voorbije jaren wel specifieke programma's op, zoals 'Energiezorg op school' en 'Buitenspel'. Met de oproep 'Energiezorg op school' ondersteunden we scholen bij onder meer dak- en muurisolatie, beglazing, verwarmingsregeling, warmtepompen, verlichting, monitoring en zonnepanelen. Zulke maatregelen zorgen voor energie-efficiëntie en verbeteren ook het thermisch comfort. In totaal investeerde de VGC meer dan 7 miljoen euro in die oproep.

Via de oproep 'Buitenspel' konden scholen hun speelplaatsen heraanleggen, met aandacht voor groen, schaduw, wateropvang, spel, rust en leren in de openlucht. Vergroening helpt tegen hittestress en maakt de schoolomgeving gezonder voor kinderen. Alles bij elkaar investeerde de VGC meer dan 14 miljoen euro in de heraanleg van speelplaatsen.

Wat de samenwerking en het bredere klimaatadaptatiebeleid betreft, is er natuurlijk ook aandacht voor scholen in het Brusselse Lucht-Klimaat-Energieplan (LKEP). In dat plan worden scholen erkend als belangrijke plekken in de strijd tegen hitte, zowel via aangepaste gebouwen als via groenere schoolomgevingen.

Vanuit de VGC vertalen we dat in investeringen in scholenbouw, energie, renovatie en speelplaatsen. Scholen kunnen ook terecht bij het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGION) voor bijkomende financiering via de Vlaamse procedures. Lokale besturen zijn meestal betrokken als het over investeringen in gemeentelijke onderwijsinfrastructuur gaat. Het spreekt voor zich dat we ook de komende jaren bij investeringsbeslissingen willen blijven inzetten op scholen en buitenruimtes die beter bestand zijn tegen hitte, droogte en extreme weersomstandigheden.

Tot slot nog een kleine aanvulling. Ook op gewestelijk niveau zijn de nodige initiatieven genomen om een hitteplan uit te werken. Het plan wordt gecoördineerd door *safe.brussels*. We hebben de lokale besturen en de overige bestuursniveaus gevraagd om gebouwen met airco of gebouwen die op een andere manier voor verkoeling kunnen zorgen, ter beschikking te stellen indien dat bij extreme hitte nodig zou zijn.

De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar): U had het over de autonomie van scholen, maar daar heb ik nog een paar vragen over. Hoe krijgt de opvolging dan vorm? Beschikt u over een overzicht van welke scholen hittemaatregelen hebben genomen en van waar er nog tekorten bestaan?

Hoe kan het beleid de prioriteiten bepalen als er geen inventaris bestaat van de meest kwetsbare opvanglocaties? Zult u een hittekwaetsbaarheidaudit laten uitvoeren van alle Nederlandstalige school- en kinderopvangvoorzieningen? Tegen wanneer zou die beschikbaar kunnen zijn?

De heer Ilyas Mouani vermeldde daarnet dat 90 % van Sint-Jans-Molenbeek is volgebouwd en 51 % in Anderlecht, 33 % in Schaarbeek en 80 % in Watermaal-Bosvoorde. Als die cijfers worden gebruikt om er beleid op te baseren, moeten ze wel juist zijn. Kunt u dat bevestigen?

Ik zeg dat we moeten opletten als we 90 % gebruiken als uitgangspunt. We moeten die zaak grondig bekijken en mogen niet afwijken van de kern van het debat: de infrastructuur van onze scholen. Daar moeten we iets aan doen, en precies daarom heb ik mijn vragen gesteld.

U zegt dat veiligheid en welzijn topprioriteiten zijn en vermeldt diverse investeringen. Wie voert de controle uit?

Het moet toch mogelijk zijn om nieuwe scholen te bouwen? We moeten ervoor zorgen dat de nodige investeringen worden gedaan. Wachten tot er voldoende geld wordt gevonden om alles in orde te zetten voor verkoeling, wordt bijzonder moeilijk.

U zegt immers dat u zult investeren. Er is tussen 723 miljoen en 1,5 miljard euro nodig om onze scholen in orde te krijgen.

De heer Ilyas Mouani (Vooruit.brussels): Al mijn vragen werden goed beantwoord. Ik heb nog een bijkomende suggestie. Ik weet dat het op verschillende speelpleinen niet altijd eenvoudig is om scholen te vragen om hun gebouwen open te stellen voor bijkomende ruimte. We zullen de komende jaren echter meer binnenruimte nodig hebben omdat kinderen in de schaduw moeten kunnen spelen. U kunt dus proberen om scholen ertoe aan te zetten om meer koele binnenruimten open te stellen voor speelpleinwerking.

De heer Jan Busselen (PVDA): Op het vlak van kinderdagverblijven werd er verwezen naar het Agentschap Opgroeien dat de controle uitvoert en dat het College inlicht over sluitingen van crèches. Het gaat om een gevoelige doelgroep. Wat is de situatie concreet? Kunt u ons de cijfers bezorgen?

Hoeveel crèches zijn hittebestendig, beschikken over airconditioning en zijn goed geïsoleerd? Met zulke gegevens krijgen we een zicht op de investeringsbehoeften in de komende jaren.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Het is een pertinente vraag. Ik heb echter geen cijfers bij de hand. Als u ons er schriftelijke vragen over stelt, kunnen we in detail antwoorden.

Collegelid Dirk De Smedt: Ik heb aangegeven dat de school uiteindelijk autonoom beslist of ze bij hitteoverlast al dan niet sluit. Het is belangrijk om die besluitneming aan de school over

te laten. Het zal u niet verbazen dat ik geen voorstander ben van centralistisch bestuur waarbij beleidsmakers vanuit de ivoren toren denken dat ze het beter weten dat mensen op het terrein.

De gemeentescholen van Etterbeek hebben een dag in de namiddag hun deuren gesloten. Voor de rest bleven alle scholen open.

U vroeg naar het in kaart brengen van eventueel hittegevoelige scholen. In 2024 is er een volledige topografie gemaakt van het schoolpatrimonium. Daarmee hebben we een goed zicht op welke scholen al dan niet hitte- of klimaatgevoeliger zijn. Scholen die niet beschikken over isolatie of dubbele beglazing, zijn uiteraard gevoeliger voor warme dagen. Ik heb met andere woorden niet de intentie om een nieuwe studie op te starten.

Het is belangrijk dat we verder aan de slag gaan met de uitrol van ons investeringsprogramma, waarin we blijvend aandacht schenken aan maatregelen die de problematiek anticipatief opvangen.

Inzake investeringsbudgetten heb ik inderdaad 740 miljoen à 1,8 miljard euro aangehaald. U zegt laconiek dat ik maar 20 miljoen euro investeer. Dat moet ik corrigeren. Ik corrigeer dat, want het gaat daarbij over de investering die we gedaan hebben in twee specifieke programma's van de VGC.

Dit probleem mag uiteraard niet exclusief door de VGC worden opgevangen. De VGC voert immers flankerend beleid. Het is met andere woorden in de eerste plaats aan de Vlaamse Gemeenschap om die investeringen te realiseren. Dat gebeurt overigens wel degelijk: het gros van de investeringen in de schoolinfrastructuur van het Nederlandstalig onderwijs in Brussel vindt naar behoren plaats via de reguliere investeringskanalen. De jaarlijkse aanvullende investeringen van de VGC bedragen zo'n 15 miljoen euro. In het kader van het flankerend beleid is dat geld bedoeld om in te spelen op de Brusselse eigenheden.

We blijven ook investeren in nieuwbouw, maar het is uiteraard geen realistisch scenario om tegen 2040 alle scholen volledig te vernieuwen en nieuwbouw te realiseren. Dat is niet de ambitie. Er blijft een gemixt beleid gelden: nieuwbouw voor aanbodsuitbreiding – na het investeringsplan voor de lagere scholen in de voorbije jaren ligt de focus nu op secundaire scholen – en gerichte renovatie om zowel de pedagogische kwaliteit als de klimaat- en energiecapaciteit van de scholen op niveau te brengen. Voor 2040 ligt de lat hoog, maar daarom hoeven de doelstellingen nog niet onrealistisch te zijn.

De heer Fouad Ahidar (Team Fouad Ahidar): Ik ben iets vergeten over de ventilatie. U zegt "*1 school op 4*". Wat betekent dat? Gaan we ernaar streven om dat aandeel te vergroten? Het lijkt me een deel van de oplossing. De temperatuur blijft maar stijgen.

Collegelid Dirk De Smedt: De VGC lanceerde ook een project waarbij de scholen werden gevraagd of zij interesse hadden in luchtverversing en airconditioning, maar ook in de meting van onder meer de luchtkwaliteit. Ook op dat vlak zijn de scholen uiteraard autonoom. Daar is toen een heel beperkte respons op gekomen.

Vandaag beschikt een op de vier scholen over een luchtkoelings- en ventilatiesysteem. Dat betekent dat 75 % daar niet over beschikt. Ik zal die scholen uiteraard blijven bevragen of er specifieke noden zijn. Daar is een budget voor en indien nodig zullen we daar de nodige middelen voor uittrekken. Dat is net de bedoeling: we luisteren naar de noden en oriënteren

onze budgetten in die richting. We doen dat systematisch. Ik heb dat trouwens niet uitgevonden. Mijn onderwijsdepartement heeft daar al jaren een strategie rond ontwikkeld en we blijven dat uiteraard doen.

Wij zijn trouwens ook permanent in overleg met de inrichtende machten en de schoolbesturen. Elke week zijn er meerdere vergaderingen om goed te luisteren naar de noden op het terrein. In functie daarvan passen wij onze investeringsprogramma's aan.

- Het incident is gesloten.

VRAAG OM UITLEG (R.v.O. artikel 59)

Het rapport van de vicegouverneur met betrekking tot de niet-naleving van de bestuurstaalwet in de Brusselse gemeenten en de houding van het College tegenover de taalwetten

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): De Brusselse vicegouverneur publiceerde begin juni zijn meest recente taalrapport voor het jaar 2025. De conclusie is opnieuw alarmerend. In totaal werden vorig jaar 3.199 beraadslagingen waarop de bestuurstaalwet van toepassing is, toegestuurd aan de vicegouverneur. In slechts 483 gevallen verleende hij goedkeuring. Daaruit volgden maar liefst 1.976 schorsingsbesluiten. Van die 1.976 schorsingsbesluiten volgde echter geen enkel vernietigingsbesluit door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering. Alle benoemingen blijven dus behouden, ondanks het schenden van de bestuurstaalwet.

Het is duidelijk dat voormalig minister van Plaatselijke Besturen Bernard Clerfayt (DéFI) geen enkele actie heeft ondernomen. Maar ook de huidige minister bevoegd voor Plaatselijke Besturen, Ahmed Laaouej (PS) laat weten – en dat staat zo in *Bruzz* – dat hij dit gedoogbeleid verderzet.

Zoals in voorgaande jaren is er een groot verschil merkbaar tussen statutaire en contractuele personeelsleden. Van de voorgelegde beslissingen met betrekking tot statutaire personeelsleden was 77,4 % conform de bestuurstaalwetgeving. Bij de beslissingen over contractuele personeelsleden was slechts 7,5 % conform de taalwetgeving.

Wanneer we het overzicht per gemeente bekijken, inclusief de OCMW's, zien we toch enkele interessante vaststellingen. In Schaarbeek werd 33 % van de dossiers goedgekeurd en is daarmee zelfs primus. Met een dikke buis is die gemeente toch de beste leerling van de klas. Daarna volgen Anderlecht met 20 %, Brussel-Stad met 17 % en Etterbeek met 17 %.

Aan de andere kant van de tabel zien we Sint-Joost-ten-Node, waar geen enkele van de 43 aanwervingen aan de bestuurstaalwetgeving voldoet. Geen enkele gemeente doet het zo slecht.

Ook Jette is vermeldenswaardig, met slechts 2 %. Dat verbaast mij enigszins, omdat Jette historisch toch een behoorlijke reputatie heeft wat het respect voor het Nederlands betreft. Maar uit deze cijfers blijkt duidelijk dat slechts 2 % van de aanwervingen de bestuurstaalwetgeving respecteert. Ook Sint-Jans-Molenbeek scoort met 3 % bijzonder slecht.

Daarnaast wordt de wettelijke pariteit niet nageleefd. Slechts een van de negentien gemeenten vult de leidinggevende functies paritair in, dus met een evenredige vertegenwoordiging van beide taalgroepen. In elf gemeenten bedraagt het overwicht van een taalgroep – uiteraard de Franstalige – ondertussen meer dan 75 %.

Globaal besluit het rapport dat de naleving van de bestuurstaalwetgeving in de Brusselse gemeenten zeer problematisch blijft en op een aantal belangrijke punten zelfs structureel verder achteruitgaat.

Aangezien de lokale besturen ten dienste staan van de bevolking hebben zij de verantwoordelijkheid erop toe te zien dat elk personeelslid dat wordt aangeworven voldoet aan de taalwetgeving en dat elke burger dus in beide landstalen kan worden bediend.

Welke conclusies trekt u uit dit rapport? Is dit rapport binnen het College besproken? Worden er momenteel acties overwogen om de problematische conclusies uit het rapport de komende jaren aan te pakken?

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering zou werk maken van een masterplan tweetaligheid. Hoe schrijft het College zich in dat masterplan in? Zijn daarover gesprekken lopende? Welke acties worden ondernomen?

Worden er maatregelen genomen om Nederlandstalige kandidaten naar openstaande functies toe te leiden? Kunt u toelichten in welke mate de gemeenten samenwerken met het Huis van het Nederlands?

Welke boodschap heeft u voor de vele Brusselse Vlamingen die niet in hun eigen taal geholpen kunnen worden? Wat moeten zij in zulke situaties doen?

Welke maatregelen kan de VGC nemen om het gebruik van het Nederlands bij de lokale besturen te stimuleren?

Ik roep de collegevoorzitter op om, aan de vooravond van 11 juli, een straf antwoord te formuleren, maar dat antwoord natuurlijk ook in daden om te zetten.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Ik zal een straf antwoord geven, dat ongetwijfeld zo dadelijk niet straf genoeg zal worden gevonden. Zoveel kunnen we al voorspellen. Dat wil niet zeggen dat ik dit niet belangrijk vind, integendeel, het is eerder een inschatting van uw repliek.

Met dit Bestuursakkoord bevestigen we ons engagement om het Nederlands te versterken via de hefboomen die we hebben. Dat moeten we ook doen.

In dit Gewest heeft iedereen recht op dienstverlening in de eigen taal. Dat geldt niet alleen voor de openbare diensten, maar ook voor ziekenhuizen en zorginstellingen. We weten allemaal hoeveel werk daar nog te verrichten is.

Het allerbelangrijkste dat we daaraan kunnen doen, is ervoor zorgen dat zoveel mogelijk mensen Nederlands kennen, dat zoveel mogelijk Brusselaars in contact komen met het Nederlands, Nederlands leren en oefenkansen krijgen. Dat is volgens mij de krachtigste hefboom die de VGC heeft.

Wij verwelkomen Brusselaars in onze scholen, onze gemeenschapscentra en ons jeugdwerk. Daarmee creëren we massaal oefenkansen en speelkansen in het Nederlands en bouwen we verder aan een Nederlandstalige dienstverlening waar we samen met het N-netwerk voor bekendstaan.

Heel belangrijk is de troef van de kwaliteit van het Nederlandstalige aanbod. De kwaliteit van onze scholen, waar de afgelopen decennia sterk op is ingezet, is echt een motor. Mensen kiezen voor het Nederlandstalig onderwijs met het oog op de toekomst van hun kinderen, omdat het wordt gezien als een kansenmotor en als een manier om kinderen sterker in het Brusselse leven te zetten. Dat is een ongelooflijke opportuniteit.

Ieder kind dat we via het Nederlandstalig onderwijs Nederlandskundig kunnen maken, is iemand extra die later de Nederlandstaligheid in Brussel mee zal versterken. We mogen niet onderschatten hoe sterk we daarin vandaag al staan.

Het naleven van de taalwetgeving is uiteraard ook belangrijk op alle niveaus. Elk bestuursniveau moet daarin zijn verantwoordelijkheid opnemen. Lokale besturen zijn verantwoordelijk voor de keuzes die zij maken en moeten die verantwoordelijkheid ook dragen. Dat geldt evenzeer voor de toezichthoudende overheden.

Naar de lokale besturen toe ondersteunt de VGC, in samenwerking met het Huis van het Nederlands, heel wat initiatieven om de kennis en het gebruik van het Nederlands op de werkvloer te versterken. Dat blijft essentieel. Dat gebeurt via taallessen, conversatietafels, taalduo's, begeleiding van werknemers en verschillende andere modules. Het Huis van het Nederlands biedt gemeenten en OCMW's een ondersteuningsaanbod op maat. Het Huis van het Nederlands maakt dit aanbod bekend via mailings, zijn website, presentaties ter plaatse bij gemeentelijke administraties en op het overleg van de gemeentelijke personeelsdiensten. De medewerkers bekijken in het kader van begeleiding met de gemeente welk lesaanbod er nodig is. De gebruikelijke verwachting van de werkgevers is dat de lessen nabij de werkplek georganiseerd worden. Afhankelijk van onder meer het aantal potentiële cursisten binnen een bepaald taalniveau en de beschikbaarheid van lesplekken op de werkvloer, bekijkt het Huis vervolgens samen met het cvo welk aanbod haalbaar is.

In totaal namen er 217 personen deel aan lessen die het Huis van het Nederlands in 2025-2026 samen met de cvo's organiseerden. Het Huis van het Nederlands legt de laatste jaren ook een sterke klemtoon op het aanbod Nederlands op de werkvloer als een ondersteunend aanbod voor de Brusselse gemeenten. Het aanbod omvat ook begeleiding bij de opstart en de organisatie van conversatietafels op de werkvloer.

Naast de samenwerking met de cvo's bestaan er samenwerkingsverbanden met Ligo Brusselleer voor cursussen alfa en Nederlands voor kortgeschoolde medewerkers van de lokale besturen.

Om kandidaten aan te trekken naar jobs in het Nederlandstalig netwerk, maakt de VGC vacatures bekend via haar website: zowel binnen de VGC, bij organisaties uit het N-netwerk als bij de lokale besturen, en dat telkens op vraag van de organisaties.

Brusselaars die bij een lokaal bestuur niet in het Nederlands worden geholpen, kunnen daarvan melding maken bij de instanties die toezicht houden op de taalwetgeving. De

Administratie antwoordt dat de VGC hiervoor niet bevoegd is en verwijst de burgers door naar de websites van de vicegouverneur van het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad, de Vaste Commissie voor Taaltoezicht, het Steunpunt Taalwetwijzer van de Vlaamse overheid, en indien relevant naar het Vlaams Meldpunt Taalklachten in de Brusselse ziekenhuizen.

U vroeg naar het masterplan Tweetaligheid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en naar het ToTaalplan Nederlands van de voogdijminister voor Brussel. De VGC stelt zich daarbij zoals gewoonlijk constructief op als draaischijf tussen de vele overheden. Overigens komt het iedere Nederlandstalige toe om in het dagelijks leven zo veel mogelijk Nederlands te spreken. Veel mensen zoeken oefenkansen en het is aan ons om die te bieden. We mogen dus niet te snel naar het Frans overschakelen, of naar het Spaans, wanneer hier in de Raad moet worden gestemd.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Uw antwoord is onvoldoende. Het is uiteraard goed dat de VGC een aanbod ontwikkelt. Het onderwijs, de Vlaamse Gemeenschap en het Huis van het Nederlands leveren uitstekend werk.

Als collegevoorzitter draagt u echter de politieke verantwoordelijkheid om geregeld naar de gemeenten toe te stappen en ze op hun verantwoordelijkheden te wijzen. Dat kan jaarlijks in het kader van het taalrapport, maar er zijn ook andere momenten mogelijk. Uit uw antwoord blijkt geenszins dat u die moeite doet. Ik vind dat ieder jaar een gemiste kans.

Mevrouw Cielte Van Achter, de Vlaamse Brusselminister, heeft een tour van de 19 gemeenten ondernomen. Behalve in Sint-Lambrechts-Woluwe werd ze overal goed onthaald. Ze heeft het aanbod dat Vlaanderen ontwikkelt onder de aandacht gebracht en dus onder meer het Huis van het Nederlands besproken. Deze week nog liet ze weten dat minstens 6 gemeenten ondertussen een beroep doen op het aanbod, in vergelijking met de 3 die het al deden. Misschien tekenen nog meer gemeenten binnenkort in. Waarom onderneemt u niet zo'n tour of spoort u de gemeenten niet aan?

Elke gemeente heeft overigens Vlaamse schepenen. Waarom spreekt u die mensen niet meer aan op hun verantwoordelijkheden?

Uw antwoord is veel te vrijblijvend. Ja, we zijn allemaal een beetje verantwoordelijk, maar uiteindelijk kunnen Brusselse beleidsmakers hun verantwoordelijkheden veel te gemakkelijk ontlopen. Wat handhaving betreft, kennen we het antwoord: de Brusselse Hoofdstedelijke Regering – waar u ook deel van uitmaakt – trekt er haar handen van af. Ze doet helemaal niets om de onwettige situatie recht te zetten.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: We hebben een andere interpretatie van de situatie. De VGC zal blijven inzetten op de sterke verankering van het Nederlands met een positieve reputatie. We mogen trots zijn op de rol die het Nederlands in dit gewest speelt.

De heer Mathias Vanden Borre (N-VA): Hebt u de 19 burgemeesters eigenlijk ooit al eens aangesproken op die feiten die jaarlijks in het taalrapport staan? Hebt u ooit de 19 Vlaamse schepenen aangesproken? U bent ondertussen 6 of 7 jaar minister en collegelid. U hebt een lange politieke carrière in Brussel uitgebouwd. Hebt u eigenlijk die mensen gewoon met de feiten geconfronteerd, het rapport doorgestuurd en een antwoord hierop gevraagd? Ik stel mij oprecht de vraag. Zo ja, dan is dat uiteraard prima, maar dan is het tijd voor de volgende stap.

Na aanspreken volgt immers actie vereisen. De gemeenten moeten betere resultaten bereiken. Het rapport toont onomwonden aan dat de situatie alarmerend is en structureel verslechtert. U bent bevoegd collegelid – meer nog, collegevoorzitter – maar alsnog stel ik mij ieder jaar de vraag wat u eigenlijk doet om de situatie om te draaien naar een positieve tendens van meer respect voor het Nederlands vanuit de gemeenten. Ik zie het niet.

Collegevoorzitter Elke Van den Brandt: Ik ga niet verder antwoorden. We kennen het Reglement: de Raad moet het laatste woord krijgen. We hebben een andere beoordeling van de rol die de VGC speelt om het Nederlands in Brussel te verankeren. Dat is uw absolute democratische recht.

- Het incident is gesloten.

- De vergadering is gesloten om 10.57 uur.*
- De Raad gaat tot nadere bijeenroeping uiteen.*

BIJLAGEN

Commissievergaderingen - verslagen

Commissie Cultuur, Jeugd en Sport van 23 juni 202

- Verslag uitgebracht door de heer Sven Gatz namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport, Samenleven en Gemeenschapscentra over het studiebezoek aan Atlema “Molenbeek for Brussels 2030”

SAMENVATTEND VERSLAG

– Stuk 871 (2025-2026) – Nr.1

Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid van 7 juli 2026

- Verslag uitgebracht door de heer Emile Luhahi betreffende de Rekening voor het dienstjaar 2025 van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en Rekening van het Reservefonds

SAMENVATTEND VERSLAG

– Stuk 9B (2025-2026) – Nr.1

Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid van 7 juli 2026

- Verslag uitgebracht door de heer Sven Gatz namens de Commissie voor Algemene Zaken, Financiën & Begroting en Stedelijk beleid, betreffende het ontwerp van verordening tot vaststelling van de rekening voor het dienstjaar 2025

SAMENVATTEND VERSLAG

– Stuk 7 (2025-2026) – Nr. 2

Commissie voor het Reglement van 7 juli 2026

- Verslag uitgebracht door de heer Pascal Smet namens de Commissie voor het Reglement betreffende diverse wijzigingen van het Reglement van Orde van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie

SAMENVATTEND VERSLAG

– Stuk 3A (2025-2026) – Nr. 2

Schriftelijke vragen – Indiening

Er werden schriftelijke vragen ingediend door de heer Benjamin Dalle, Emile Luhahi, Gilles Verstraeten, Fouad Ahidar, Najima El Arbaoui, Imane Belguenani en Jan Busselen.

TREFWOORDENREGISTER

Ontwerp van verordening tot vaststelling van de rekening voor het dienstjaar 2025

- Algemene bespreking, blz. 6
- Stemmingen, blz. 9

Oprichting van een publiek raadpleegbaar subsidieregister, blz. 16

Organisatie van extreemlinkse evenementen in gemeenschapscentrum De Pianofabriek, blz. 12

Personeelsstatuut van de Permanente Diensten van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, blz. Stemmingen, blz. 4

Rapport van de vicegouverneur met betrekking tot de niet-naleving van de Bestuurstaalwet in de Brusselse gemeenten en de houding van het College tegenover de taalwetten, blz. 27

Recente hittegolf, blz. 19

Rekening voor het dienstjaar 2025 van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en rekening van het Reservefonds Stemmingen, blz. 5

Samengevoegde vragen om uitleg

Zie - Recente hittegolf

Stand van zaken van de oprichting van een publiek raadpleegbaar subsidieregister voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie, blz.

Voorstellen tot wijziging van het Reglement van Orde

Algemene bespreking, blz. 9
Stemmingen, blz. 12

Vragen om uitleg

- Zie** - Oprichting van een publiek raadpleegbaar subsidieregister
- Organisatie van extreemlinkse evenementen in gemeenschapscentrum De Pianofabriek
 - Rapport van de vicegouverneur met betrekking tot de niet-naleving van de Bestuurstaalwet in de Brusselse gemeenten en de houding van het College tegenover de taalwetten
 - Stand van zaken van de oprichting van een publiek raadpleegbaar subsidieregister voor de Vlaamse Gemeenschapscommissie